

Smene, pretnje i apsurdi

Nata Mesarović i njena porodica su danas u Srbiji žrtve, Snežana Malović poziva na pravdu i proziva naprednjaka Vladimira Cvijana za pokušaj uticaja na pravosuđe u sudskom postupku u kojem je bio advokat, Cvijan preti naokolo dok se ne doseti da kaže da "ni danas, ni ubuduće" neće odgovarati na optužbe, ne objašnjavajući vlastite ne tako davne afere

Gdje ja stadoh, ti produži – tim bi se riječima najbolje mogla opisati "reforma reforme" pravosuđa nakon šest mjeseci ministrowanja mlađanog Nikole Selakovića, kad je riječ o ispravljanju grešaka prethodnika i o sređivanju kaosa.

Nakon odluke Ustavnog suda Srbije o vraćanju ranije "otpuštenih" sudaca na funkcije, do danas ne znamo koliko ih se doista vratilo i koliki je njihov ukupan broj. O mreži sudova, koja se pokazala skupom, neefikasnom i koja je građanima drastično umanjila mogućnost pristupa pravdi također još ne znamo ništa. Svi sudovi i dalje funkcioniraju sa vršiocima funkcije, a jedino što smo čuli to je da će smijeniti postojeće i izabrati, valjda svoje, nove "v.f."-ove.

Jedina koja je u sudskom sistemu bila predsjednica suda u punom kapacitetu bila je Nata Mesarović na čelu Vrhovnog kasacionog suda, a po funkciji je bila i predsjednica Visokog savjeta sudstva, istog onog koji je onoliko "zabrljao" (zajedno s bivšom ministarkom Snežanom Malović i bivšim predsjednikom Odbora za pravosuđe Skupštine Srbije, advokatom Boškom Ristićem, koji su tamo također bili članovi "po difoltu") u zbrzanoj i loše obavljenoj reformi; ideja je bila dobra, ali provedba, i zakonska i praktična, katastrofalna.

USTAVNA ŽRTVA

Sad je prva žrtva cijele priče Nata Mesarović. Ustavni sud je, naime, jednako kao što se dao disciplinirati prethodnom Ministarstvu pravde i politici, shvatio što znači politička volja, pa je nedavno utvrdio da je ona neustavno izabrana na funkciju predsjednice Vrhovnog kasacionog suda. Njenom je izboru, naime, trebalo prethoditi mišljenje Opće sjednice tog suda, ali u vrijeme kad je ona imenovana (30. novembra 2009. godine) taj sud

još nije bio konstituiran; s radom je počeo, kao i svi sudovi u novoj mreži, 1. januara 2010. godine.

Dogodilo se, citirat ćemo profesoricu Pravnog fakulteta Univerziteta Union Vessnu Rakić Vodinić, ovo: "Pod oznakom VRLO HITNO, ministar pravde Selaković traži najpre brzo zasjedanje Visokog savjeta sudstva, a potom i Narodne skupštine, kako bi se odluka o izboru Mesarović stavila van snage. Sve je upregnuto što je moglo biti – od Ustavnog suda, preko ministra do Narodne skupštine. Ustavni sud nije bilo nužno uplitati – razloga za razrešenje Nate Mesarović sa mesta predsjednice Vrhovnog kasacionog suda, kao i sa položaja sudije, bilo je – i te kako."

Kako stvari stoje, zahtjev za smjenu Nate Mesarović već je u parlamentu, te se očekuje da će na dnevnom redu – kako se najavljuje u utorak, kad nastaje ovaj tekst – biti krajem ovoga tjedna. Istovremeno, čuju se glasovi da će shodno željama "legalista" taj prijedlog biti stavljen samo na glasanje, ne i na raspravu, jer tko je vidio raspravljati o odlukama Ustavnog suda, svetom pravosudnom pismu, ma koliko bjelodano se ono pisalo pod utjecajem političkih i inih utjecaja.

Sigurno je da je Nata Mesarović odgovorna za ono što se u sudstvu zbivalo prošlih godina. Od bahatosti i sramotnih intervju u kojima je jedan broj nereizabranih sudaca vrijeđala, do alavosti u vlastitim angažmanima zbog kojih je prozvana "Natom-Platom", pa i do utjecaja u karijernom napretku svoga sina Vladimira, danas suca Višeg suda u Beogradu, odnosno onoga što se u javnosti naziva Specijalnim sudom za borbu protiv organiziranog kriminala, kojem je – kao prvi predmet po transferu u to posebno odjeljenje – pripalo članstvo u vijeću koje sudi bivšem članu vss-a Blagoju Jakšiću, navodno neposlušnom u provođenju preispitivanja nereizbora sudaca.

Očito je, međutim, da bi i sama Nata Mesarović svašta mogla reći o onome što se u reformi zbivalo; dosad je pažnje vrijedna njena izjava da je radila sve po zakonima koje je donijela Skupština Srbije, u čemu ona, kao niti u njihovoj izradi, sudjelovala nije, a to jest vrlo jak argument.

PORODIČNA ŽRTVA

Vjerojatno se zbog toga "uzjogunilo" i društvo koje je u svemu tome sudjelovalo, pa je tako bivša ministarka – danas partijska (DS) funkcionarka – Snežana Malović na napad Vladimira Cvijana, predsjednika parlamentarnog Odbora za ustavna pitanja koji je izjavio da je Mesarovićka "glavni krivac" za katastrofalno stanje u pravosuđu i "glavni nosilac korupcije", odgovorila još žešće s partijske govornice. Iznijela je, naime, optužbe da je Cvijan krajem novembra prošle godine pokušao (u svojstvu advokata) prijetnjama – štapom i šargarepom – za svoga branjenika, optuženoga za šverc kokaina Ivana Pavlovića, dobiti ukidanje pritvora. Prema onom što se čulo, Cvijan je obećao – u zamjenu za slobodu za svoga branjenika – da neće praviti medijske "džumbuse i cirkuse" od smjene Mesarovićke (saopćenje koje je pročitala, u ime DS-a, Snežana Malović), što se baš dobro primilo na Cvijanov već citirani intervju Tanjugu. Tad je (21. januara) izjavio da je očekivao da će Nata Mesarović "imati dovoljno morala da sama podnese ostavku i da time spreči da dalje otvaram razne druge afere u vezi s njom i njenom porodicom, međutim njeno ponašanje je takvo kakvo je i oni će svakako odgovarati i za neke druge stvari, a ne samo za katastrofu koju je napravila u reformi pravosuđa", rekao je, dodajući da je ona lično izbacivala pojedine suce iz reizbora. "Njena odgovornost je i izvan ustavne odgovornosti i biće sigurno pokrenuto pitanje nekih sudskih odluka koje su ona, njen sin i njeni prijatelji

SVI SMO NAŠI: Ministar Selaković, pomoćnik Cvijan, predsednica Mesarović

Fotografije: TANJUG

donosili", izjavio je tada Cvijan, na što je Nata Mesarović reagirala saopćenjem u kojem sve to opovrgava i ocjenjuje pritiskom na nju, njenu porodicu i prijatelje od čovjeka koji se onomad usudio da – dok je još bio član kabineta bivšeg predsjednika Borisa Tadića – tajno snima jedan razgovor u vss-u.

Inače, taj skandal do danas nije dobio nikakav epilog.

O svemu, tom pritisku Cvijanovom na suca Mesarovića, kako tvrde upućeni, postoje i bilješke: sam je Vladimir Mesarović "Politici" izjavio da je o "incidentu" odmah napravio službenu bilješku koju je dostavio predsjedniku suda, da je događaj naveden i u zapisniku sa suđenja Ivanu Pavloviću, kao i da se o tome raspravljalo na kolegiju Višeg suda u Beogradu, a da je informacija o tome dostavljena i nadležnima u vss-u, Ministarstvu pravde i Skupštini Srbije. Dosad je u jednoj izjavi

tek predsjednik parlamenta Nebojša Stefanović izjavio da do njega ta informacija (dopis) nije došla, iako je od navodnog događaja prošlo dva mjeseca.

EX-PRAVEDNICI

Otkud cijela ta priča u rukama Snežane Malović i ds-a, sudac Vladimir Mesarović ne zna i neće komentirati. I u pravu je, jer – što god tko mislio o njemu i majci mu Nati Mesarović – sve izgovoreno proteklih dana nije ništa drugo no demonstracija sile (citirane Cvijanove izjave Tanjugu dovoljno govore), poništavanje svake nezavisnosti sudstva i napad na lični integritet, ali i negacija pravne države i podjele vlasti.

U pravu je Čedomir Jovanović kad, izlažeći iz Odbora za ustavna pitanja kojem predsjedava Cvijan, kaže da "zemlja u kojoj nemamo predsjednicu Vrhovnog suda, predsjednicu vss-a, direktora policije,

zemlja u kojoj je sva vlast koncentrisana izvan institucija u radne grupe, kojima je dozvoljeno postupanje mimo svakog zakona i shodno svakoj političkoj volji onih koji su je formirali, nije zemlja u kojoj mi možemo računati na bilo kakvu perspektivu". Problem je, međutim, što su i on i njegova stranka u protekle četiri godine podržavali pravosudno reformsko bezakonje braneći ga usprkos zdravoj pameti, upozorenjima Venecijanske komisije, Evropske komisije, stručne javnosti...

Na kraju, sve je i dalje apsurdno: Mesarovića i njena porodica su danas u Srbiji žrtve, Malovića poziva na pravdu i proziva naprednjaka Cvijana za pokušaj utjecaja na pravosuđe i sudski postupak u kojem je bio advokat, Cvijan prijeti naokolo dok se ne dosjeti da kaže da "ni danas, ni ubuduće" neće odgovarati na njene optužbe, jer je mogla pokazati što zna dok je sama bila ministarka, iako nam do danas nije odgovorio što je bilo s tim snimkom razgovora s Natom Mesarović još dok je bio "Tadićev", niti što bješe s onom izjavom da su se skoro svi ne-reizabrani suci – danas vraćeni u sudske toge – prije godinu-dvije učlanili u Srpsku naprednu stranku, što je i tad bila ordinarna laž.

Na kraju, od svega obećanoga u "reformi reforme" dobit ćemo tek smjenu Nate Mesarović, nekoga drugoga tko će u vss-u i na čelu najvišeg suda u zemlji biti jedini mimo "v.f." i sve ostale koji će se u tom "v.f." stanju eventualno promijeniti na čelu neefikasnog sudskog sistema.

Pritom, Ustavni sud je upravo odbacio ustavnu žalbu donedavno nereizabranih sudaca koji su tražili novi izbor i saziv vss-a (isto su tražili i tužioci), pa će ovaj sastav – samo s nekom "novom Natom" – koji je izgubio i legitimitet i kredibilitet i dalje sudjelovati u "reformi reforme", jednako poslušno kao Mesarovići ili Malovići.

Još samo da predstavnici naroda, kako je najavio Cvijan, "samo konstatuju odluku Ustavnog suda – kako pravnim državama i dolikuje".

Samo što takvu pravnu državu jesu za služili i Mesarovića i Malovića i Cvijan i Selaković i ini oni u parlamentu, strankama i na funkcijama; mi građani ipak nismo.

¶

TATJANA TAGIROV